EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 20. 5. 2020
COM(2020) 511 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktoré sa týka národného programu reforiem Chorvátska na rok 2020 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Chorvátska na rok 2020

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktoré sa týka národného programu reforiem Chorvátska na rok 2020 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Chorvátska na rok 2020

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[2], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Komisia 17. decembra 2019 prijala ročnú stratégiu udržateľného rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2020. Náležite pri tom zohľadnila Európsky pilier sociálnych práv, ktorý vyhlásili Európsky parlament, Rada a Komisia 17. novembra 2017. Komisia 17. decembra 2019 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 aj správu o mechanizme varovania, v ktorej Chorvátsko určila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

(2) Správa o Chorvátsku na rok 2020[3] bola uverejnená 26. februára 2020. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Chorvátsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých Radou 9. júla 2019[4], následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania prijaté v predchádzajúcich rokoch a pokrok Chorvátska pri dosahovaní jeho národných cieľov

[1] Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] SWD(2020) 510 final.
[4] Ú. v. EÚ C 301, 5.9.2019, s. 117.

stratégie Európa 2020. Zahŕňala aj hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011, ktorého výsledky boli takisto uverejnené 26. februára 2020. Komisia na základe svojej analýzy dospela k záveru, že Chorvátsko čelí makroekonomickým nerovnováham, ktoré súvisia s vysokou úrovňou verejného, súkromného a zahraničného dlhu v kontexte nízkej úrovne potenciálneho rastu.

(3) Svetová zdravotnícka organizácia 11. marca 2020 oficiálne vyhlásila ochorenie COVID-19 za globálnu pandémiu. Ide o závažné ohrozenie verejného zdravia, ktoré sa dotýka občanov, spoločností aj hospodárstiev. Vyvíja výrazný tlak na vnútroštátne systémy zdravotnej starostlivosti, narúša globálne dodávateľské reťazce, spôsobuje volatilitu na finančných trhoch, vyvoláva náhle výkyvy v dopyte spotrebiteľov a negatívne vplýva na rôzne odvetvia hospodárstva. Ohrozuje pracovné miesta, príjmy ľudí a podnikanie spoločností. Spôsobila zásadný ekonomický šok, ktorý má už teraz v Európskej únii vážne následky. Komisia 13. marca 2020 prijala oznámenie[5], v ktorom vyzvala na koordinovanú ekonomickú reakciu na krízu, pričom táto reakcia by mala zahŕňať všetkých aktérov na vnútroštátnej úrovni i na úrovni Únie.

(4) Niekoľko členských štátov vyhlásilo núdzový stav alebo zaviedlo núdzové opatrenia. Všetky núdzové opatrenia by mali byť striktne primerané, nevyhnutné, časovo obmedzené a v súlade s európskymi a medzinárodnými normami. Mali by podliehať demokratickému dohľadu a nezávislému súdnemu preskúmaniu.

(5) Komisia 20. marca 2020 prijala oznámenie o aktivácii všeobecnej únikovej doložky Paktu stability a rastu[6]. Doložkou stanovenou v článku 5 ods. 1, článku 6 ods. 3, článku 9 ods. 1 a článku 10 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1466/97, ako aj článku 3 ods. 5 a článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1467/97 sa uľahčuje koordináciu rozpočtových politík v časoch prudkého hospodárskeho poklesu. Komisia vo svojom oznámení adresovanom Rade vyjadrila názor, že vzhľadom na očakávaný prudký hospodársky pokles v dôsledku pandémie COVID-19 súčasné podmienky umožňujú aktiváciu tejto doložky. Ministri financií členských štátov 23. marca 2020 vyjadrili súhlas s názorom Komisie. Aktivácia všeobecnej únikovej doložky umožňuje dočasný odklon od postupu úprav smerom k dosiahnutiu strednodobého rozpočtového cieľa za predpokladu, že to neohrozí fiškálnu udržateľnosť v strednodobom horizonte. Pokiaľ ide o nápravnú časť paktu, Rada môže na základe odporúčania Komisie takisto rozhodnúť, že prijme revidovanú fiškálnu trajektóriu. Všeobecnou únikovou doložkou sa nepozastavujú postupy Paktu stability a rastu. Členským štátom dovoľuje odchýliť sa od rozpočtových požiadaviek, ktoré by sa za bežných okolností uplatňovali, zatiaľ čo Komisii a Rade umožňuje uskutočniť potrebné opatrenia koordinácie politík v rámci paktu.

(6) V záujme obmedzenia a kontroly šírenia pandémie, posilnenia odolnosti vnútroštátnych systémov zdravotnej starostlivosti a zmiernenia sociálno-ekonomických následkov prostredníctvom podporných opatrení pre podniky a domácnosti, ako aj na zabezpečenie primeraných zdravotných a bezpečnostných podmienok na pracovisku s cieľom obnoviť hospodársku činnosť treba ďalej konať. Únia by mala v plnej miere využiť rozličné nástroje, ktoré má k dispozícii, aby podporila úsilie členských štátov v týchto oblastiach. Členské štáty a Únia by zároveň mali spolupracovať na príprave opatrení, ktoré sú potrebné na návrat k normálnemu fungovaniu našich spoločností a hospodárstiev a k udržateľnému rastu, pričom tieto

[5] COM(2020) 112 final.
[6] COM(2020) 123 final.

opatrenia by mali okrem iného zahŕňať zelenú a digitálnu transformáciu a mali by vychádzať z ponaučení z tejto krízy.

(7) Kríza spôsobená ochorením COVID-19 preukázala flexibilitu jednotného trhu pri prispôsobovaní sa mimoriadnym situáciám. Na to, aby bolo možné zabezpečiť rýchly a hladký prechod do fázy oživenia a zaistiť voľný pohyb tovaru, služieb a pracovníkov, je však nutné, aby sa mimoriadne opatrenia, ktoré bránia normálnemu fungovaniu jednotného trhu, odstránili hneď, ako stratia svoje opodstatnenie. Súčasná kríza poukázala na potrebu plánov pripravenosti na krízu v sektore zdravotnej starostlivosti, ktoré zahŕňajú najmä zlepšené nákupné stratégie, diverzifikované dodávateľské reťazce a strategické rezervy základných potrieb. Ide o kľúčové prvky pre vypracovanie rozsiahlejších plánov pripravenosti na krízu.

(8) Zákonodarca Únie už zmenil príslušné legislatívne rámce[7], aby umožnil členským štátom mobilizovať všetky nevyužité zdroje z európskych štrukturálnych a investičných fondov na riešenie mimoriadnych účinkov pandémie COVID-19. Uvedenými zmenami sa zabezpečí dodatočná flexibilita i zjednodušené a racionalizované postupy. V snahe zmierniť tlaky v oblasti peňažných tokov môžu členské štáty v účtovnom roku 2020 – 2021 zároveň využiť 100-percentnú mieru spolufinancovania z rozpočtu Únie. Chorvátsko sa vyzýva, aby uvedené možnosti v plnej miere využilo na pomoc jednotlivcom a odvetviam, ktoré čelia najväčším problémom.

(9) Sociálno-ekonomické dôsledky pandémie budú pravdepodobne značné a v dôsledku rôznej štruktúry špecializácie sa pravdepodobne v jednotlivých chorvátskych regiónoch prejavia nerovnomerne. Obzvlášť zasiahnuté budú pobrežné regióny a ostrovy, ktoré sú výrazne závislé od cestovného ruchu. Súčasná situácia si preto vyžaduje cielenú politickú reakciu.

(10) Chorvátsko predložilo 30. apríla 2020 svoj národný program reforiem na rok 2020 a svoj konvergenčný program na rok 2020. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva programy posudzovali súčasne.

(11) Na Chorvátsko sa v súčasnosti vzťahuje preventívna časť Paktu stability a rastu a dlhové pravidlo.

(12) Vláda vo svojom konvergenčnom programe na rok 2020 plánuje zhoršenie celkového salda z prebytku vo výške 0,4 % HDP v roku 2019 na deficit vo výške 6,8 % HDP v roku 2020 a jeho zlepšenie na deficit vo výške 2,4 % HDP v roku 2021. Po tom, ako pomer dlhu verejnej správy k HDP klesol v roku 2019 na úroveň 73,2 % HDP, podľa konvergenčného programu na rok 2020 by sa mal v roku 2020 zvýšiť na úroveň 86,7 %. Makroekonomický a fiškálny výhľad je ovplyvnený vysokou neistotou v dôsledku pandémie COVID-19.

(13) Chorvátsko prijalo v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 a v rámci koordinovaného prístupu Únie rozpočtové opatrenia na zvýšenie kapacity svojho

---

[7] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/460 z 30. marca 2020, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013 a (EÚ) č. 508/2014, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na mobilizáciu investícií v systémoch zdravotnej starostlivosti členských štátov a v iných odvetviach ich hospodárstiev v reakcii na výskyt ochorenia COVID-19 (Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus) (Ú. v. EÚ L 99, 31.3.2020, s. 5) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/558 z 23. apríla 2020, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1301/2013 a (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o špecifické opatrenia na zabezpečenie mimoriadnej flexibility pri využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v reakcii na výskyt ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 130, 24.4.2020, s. 1).

systému zdravotnej starostlivosti, zamedzenie šíreniu pandémie a poskytnutie pomoci tým osobám a podnikom, ktoré boli obzvlášť výrazne zasiahnuté. Podľa konvergenčného programu na rok 2020 predstavujú uvedené rozpočtové opatrenia 2,8 % HDP. Dvomi hlavnými opatreniami sú subvencie poskytované podnikom na udržanie zamestnancov a oslobodenie podnikov, ktoré boli najviac postihnuté, od daňových povinností. Chorvátsko okrem toho prijalo opatrenia, ktoré síce nemajú priamy vplyv na rozpočet, ale prispejú k podpore likvidity pre podniky, a ktoré sa v konvergenčnom programe na rok 2020 odhadujú na 1,3 % HDP. Tieto opatrenia zahŕňajú odklady platieb daní z príjmu fyzických a právnických osôb a príspevkov na sociálne zabezpečenie. Celkovo sú opatrenia, ktoré prijalo Chorvátsko, v súlade s usmerneniami stanovenými v oznámení Komisie o koordinovanej hospodárskej reakcii na vypuknutie nákazy COVID-19. Úplné vykonanie uvedených opatrení, po ktorom bude nasledovať zmena orientácie fiškálnych politík na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií, keď to hospodárske podmienky umožnia, prispeje k zachovaniu fiškálnej udržateľnosti v strednodobom horizonte.

(14) Na základe prognózy Komisie z jari 2020 sa odhaduje, že pri nezmenených politikách bude saldo verejných financií Chorvátska v roku 2020 na úrovni –7,1 % HDP a v roku 2021 na úrovni –2,2 % HDP. Predpokladá sa, že miera zadlženosti verejnej správy dosiahne v roku 2020 úroveň 88,6 % HDP a v roku 2021 úroveň 83,4 % HDP.

(15) Komisia vydala 20. mája 2020 správu vypracovanú v súlade s článkom 126 ods. 3 zmluvy, keďže Chorvátsko plánuje, že v roku 2020 nedodrží prahovú hodnotu deficitu na úrovni 3 % HDP. Celkovo z analýzy vyplýva, že kritérium deficitu, ako je vymedzené v zmluve a nariadení (ES) č. 1467/1997, nie je splnené.

(16) V reakcii na pandémiu Chorvátsko rýchlo prijalo ďalekosiahle opatrenia na ochranu svojich občanov a zabránenie šíreniu vírusu. Pandémia (a súvisiace opatrenia na zamedzenie jej šírenia) viedla k vážnemu narušeniu hospodárskej činnosti s negatívnymi účinkami na trh práce. V prognóze Komisie sa odhaduje, že reálny HDP klesne v roku 2020 o 9,1 % a v roku 2021 vzrastie o 7,5 %, zatiaľ čo miera nezamestnanosti by sa mala v roku 2020 zvýšiť na 10,2 % a v roku 2021 zlepšiť na 7,4 %. Odvetvie cestovného ruchu, ktoré predstavuje veľmi významnú časť chorvátskeho hospodárstva, bude výrazne zasiahnuté. Chorvátsko muselo zároveň riešiť aj následky veľkého zemetrasenia, ku ktorému došlo 22. marca 2020 v Záhrebe. V snahe zmierniť negatívny vplyv na hospodárstvo prijalo Chorvátsko súbor ambicióznych opatrení vrátane opatrení na podporu miezd, oslobodenia od daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie a odkladu ich platieb, podpory pre MSP, dodatočných záruk pre poistenie vývozu a moratória na splátky úverov, ako aj osobitných opatrení pre cestovný ruch a ďalšie výrazne zasiahnuté odvetvia.

(17) Pandémia ochorenia COVID-19 je skúškou odolnosti chorvátskeho zdravotníctva. Hoci prístup k zdravotnej starostlivosti je v Chorvátsku vo všeobecnosti dobrý, neuspokojené potreby zdravotnej starostlivosti z dôvodu vzdialenosti patria medzi najvyššie v Únii. Vyváženejšie geografické rozmiestnenie zdravotníckych pracovníkov a zariadení by umožnilo ľahší prístup k zdravotníckym službám. Priestor na zlepšenie existuje, pokiaľ ide o rozdelenie zodpovednosti za zariadenia zdravotnej starostlivosti v Chorvátsku medzi ústrednú štátnu správu a župné orgány. Ústredná štátna správa musí kryť dlhy nemocníc, ktoré vlastnia župy, ale má len obmedzené prostriedky na ovplyvňovanie ich riadenia. Užšia spolupráca medzi ústrednou štátnou správou a župami je nevyhnutná na zabezpečenie dodávok kritických medicínskych produktov a na to, aby bolo možné prijímať opatrenia na obmedzenie šírenia ochorenia COVID-19. Využívanie nástrojov elektronického zdravotníctva umožňuje obmedziť

priame kontakty medzi zdravotníckymi pracovníkmi a pacientmi a zároveň znížiť riziko infekcií. Používanie ereceptov je rozšírené, ale len veľmi malá časť odporúčaní a zdravotných záznamov má digitálnu formu.

(18) V dôsledku spomalenia hospodárskej činnosti majú zamestnávatelia ťažkosti s platením miezd, čo by malo viesť k zvýšenej miere nezamestnanosti a chudoby s ešte výraznejšími územnými rozdielmi. Účasť na opatreniach aktívnej politiky trhu práce je tradične veľmi nízka, no za súčasných okolností tieto programy nadobúdajú väčší význam. Takéto opatrenia, ako aj iné časovo obmedzené systémy podpory, najmä režimy skráteného pracovného času, by sa mali posilniť s cieľom poskytnúť podporu zamestnávateľom a minimalizovať počet prepustených pracovníkov. Z krátkodobého hľadiska chránia pracovné miesta, ale aj zo strednodobého hľadiska existuje priestor na zlepšenie predvídania potrieb trhu práce počas fázy oživenia. Chorvátske verejné služby zamestnanosti by mali zintenzívniť svoje úsilie o podporu pracovnej sily pri rozvíjaní vhodných zručností (napr. digitálnych zručností), vypracovať informačné stratégie zamerané na neaktívne obyvateľstvo a bojovať proti nedeklarovanej práci. Dávka v nezamestnanosti neposkytuje prepusteným pracovníkom záchrannú sieť, pretože jej rozsah aj primeranosť sú nízke. Schopnosť dávky zabezpečujúcej minimálny príjem znižovať chudobu sa takisto považuje za slabú v kontexte vysokej miery chudoby a sociálneho vylúčenia, územných rozdielov a rizikových faktorov súvisiacich s vekom, pohlavím a zdravotným postihnutím.

(19) Spoľahlivosť internetového pripojenia vyvoláva obavy. Prístup k vysokorýchlostnému internetu nie je v chorvátskych domácnostiach veľmi rozšírený. Približne 70 % domácností má pevné širokopásmové pripojenie a len 6 % má pevné širokopásmové pripojenie s rýchlosťou aspoň 100 Mbit/s. Najmä vo vidieckych oblastiach to môže brániť telepráci a diaľkovému vzdelávaniu, najmä medzi zraniteľnými skupinami, ako sú študenti zo znevýhodnených rodín alebo študenti so zdravotným postihnutím. Hrozí, že tieto skupiny budú vylúčené z náhleho prechodu k digitalizovanejšej spoločnosti. V úzkej spolupráci so sociálnymi partnermi by sa mali posilniť alternatívne pracovné režimy využívajúce digitálne technológie, keďže podiel pracovníkov, ktorí pracujú na diaľku (6 až 7 %), predstavuje polovicu priemeru EÚ.

(20) Nedostatok pracovnej sily neustále ovplyvňuje niektoré odvetvia hospodárstva, najmä z dôvodu chýbajúcich zručností. Podpora získavania primeraných zručností vrátane digitálnych zručností počas počiatočného vzdelávania a odbornej prípravy a neskôr rekvalifikáciou a zvyšovaním kvalifikácie by mohla zvýšiť produktivitu a odstrániť nedostatky v zručnostiach. Treba zlepšiť kvalitu a inkluzívnosť systému vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých úrovniach a reforma učebných plánov musí pokračovať. Zavedenie digitálneho vzdelávania už počas tejto krízy preukázalo svoju hodnotu; infraštruktúru a materiál pre digitálne vzdelávanie a odbornú prípravu, ako aj digitálne zručnosti učiteľov, žiakov a dospelých treba ďalej rozvíjať.

(21) Chorvátsko by malo podporovať kontinuálny tok úverov a finančných prostriedkov z iných zdrojov vrátane nebankového financovania pre životaschopných dlžníkov, ktorí sú negatívne ovplyvnení krízou. Chorvátsko zaviedlo niekoľko režimov na poskytovanie stimulov a podpory malým a stredným podnikom (MSP). Snaha o rýchle a nepretržité poskytovanie podpory na zaistenie likvidity pre podniky prostredníctvom úverov a záruk, a to najmä štátnych záruk, s dôrazom na MSP by mala pokračovať s cieľom prekonať krízu a zabezpečiť bezproblémový prechod k oživeniu. Podniky v Chorvátsku sú pri napĺňaní svojich potrieb v oblasti financovania výrazne závislé od bankových úverov a hotovostných tokov. Bankový systém by sa mal podporiť zárukami, aby sa vytvorili nové možnosti financovania MSP a zlepšil prístup

k finančným zdrojom. V procese navrhovania a vykonávania týchto opatrení treba zohľadniť odolnosť bankového sektora. K zlepšeniu likvidity podnikov prispelo aj oslobodenie od daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie a umožnenie odkladu ich platieb.

(22) Obnovilo sa úsilie o zníženie administratívnej záťaže a regulačných obmedzení. Činnosť podnikov však vo všeobecnosti naďalej brzdí stále vysoké regulačné a administratívne zaťaženie, napríklad pokiaľ ide o povolenia, požiadavky na podávanie správ a daňové postupy. Identifikácia administratívneho a finančného zaťaženia pokračuje na základe konzultácií so zainteresovanými stranami a prostredníctvom osobitného webového sídla a zavádzajú sa opatrenia na obmedzenie povinností, ktoré predstavujú najväčšiu záťaž. Mimoriadne dôležité je tiež zabezpečiť bezproblémový prístup k povolaniam a ich vykonávanie zjednodušením príslušných regulačných rámcov a súvisiacich administratívnych postupov, a to najmä pre MSP a mikropodniky vrátane osôb s vlastnou praxou. Vykonala sa revízia parafiškálnych poplatkov a vláda prijala prvý akčný plán v máji 2020.

(23) Pre oživenie hospodárstva bude dôležité, aby sa čím skôr realizovali pripravené verejné investičné projekty a aby sa podporili investície súkromného sektora, a to aj prostredníctvom príslušných reforiem. Chorvátsko by malo podporovať investície do odvetví posilňujúcich rast, ktoré prispievajú k ekologickej a digitálnej transformácií. Moderná a spoľahlivá digitálna infraštruktúra je kľúčom k digitálnej transformácii verejnej správy a podnikov. Základným predpokladom v kontexte digitálnej transformácie sú investície do sietí s veľmi vysokou kapacitou vrátane mobilných sietí piatej generácie. Investície by mali podporovať ciele Chorvátska v oblasti dekarbonizácie a energetickej transformácie uvedené v jeho národnom energetickom a klimatickom pláne. Chorvátsko má osobitný priestor a príležitosť investovať do udržateľnej mestskej a železničnej dopravy, energetickej efektívnosti, obnoviteľných zdrojov energie a environmentálnej infraštruktúry. Okrem toho Chorvátsko výrazne zaostáva za priemerom EÚ, pokiaľ ide o nakladanie s odpadmi a hospodárenie s vodami, a na udržanie hospodárskeho rozvoja Chorvátska treba v týchto oblastiach uskutočniť investície. Programovanie Fondu na spravodlivú transformáciu na obdobie 2021 – 2027 by mohlo Chorvátsku pomôcť riešiť niektoré výzvy, ktoré predstavuje prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo, a to najmä na územiach uvedených v prílohe D k správe o krajine. To by Chorvátsku umožnilo čo najlepšie tento fond využiť.

(24) Efektívnosť verejnej správy v Chorvátsku je nižšia ako priemer EÚ. Nízka kapacita v oblasti navrhovania a vykonávania politík a projektov znižuje účinnosť a rýchlosť, čo sa prejavilo počas krízy pri využívaní štrukturálnych a investičných fondov EÚ, ktoré sú pre Chorvátsko veľkou príležitosťou ako zmierniť následky krízy a podporiť oživenie hospodárstva. Implementácia nového systému strategického plánovania spolu s ohlásenou národnou stratégiou rozvoja nenapreduje. Okrem toho existuje vysoká územná rozdrobenosť verejnej správy a nerovnováha medzi povinnosťami a zdrojmi na miestnej úrovni. To prispieva k nerovnomernej kvalite verejných služieb poskytovaných v jednotlivých častiach krajiny a zvyšuje administratívne náklady.

(25) Značný počet nevybavených vecí a zdĺhavé konania na občianskych a obchodných súdoch naďalej ovplyvňujú podnikateľské prostredie a účinné riešenie prípadov platobnej neschopnosti, zatiaľ čo problémy súvisiace s kvalitou a efektívnosťou trestnej justície brzdia boj proti hospodárskej a finančnej trestnej činnosti. Dosiahol sa pokrok pri riešení najstarších prebiehajúcich súdnych konaní a pri používaní elektronickej komunikácie na súdoch, no naďalej existuje priestor na ďalšie zlepšenie.

(26) Zatiaľ čo tieto odporúčania sa zameriavajú na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov pandémie a na uľahčenie hospodárskeho oživenia, odporúčania pre jednotlivé krajiny z roku 2019, prijaté Radou 9. júla 2019, zahŕňali aj reformy, ktoré sú nevyhnutné na riešenie strednodobých a dlhodobých štrukturálnych výziev. Uvedené odporúčania sú naďalej relevantné a budú sa aj naďalej monitorovať počas celého budúcoročného cyklu európskeho semestra. Platí to aj pre odporúčania týkajúce sa hospodárskych politík súvisiacich s investíciami. Uvedené odporúčania by sa mali zohľadniť pri strategickom plánovaní financovania politiky súdržnosti po roku 2020, a to aj v prípade zmierňujúcich opatrení a stratégií ukončenia opatrení prijatých v súvislosti so súčasnou krízou.

(27) Finančný sektor Chorvátska je dobre kapitalizovaný a ziskový a kvalita aktív v bankovom sektore sa za posledné roky zvýšila. Finančné inštitúcie však pravdepodobne budú čeliť určitému stresu vzhľadom na svoje expozície voči odvetviam, ktoré pandémia ochorenia COVID-19 postihne najviac. Zaviedli sa opatrenia na zmiernenie negatívneho vplyvu opatrení, ktoré boli prijaté na zamedzenie šírenia vírusu, na podniky. Je veľmi dôležité, aby boli tieto opatrenia dočasné, striktne spojené s pandémiou a primerané na pomoc podnikom, ktoré čelia finančným ťažkostiam, pri návrate k životaschopnosti. Takýto prístup podporí podniky bez toho, aby sa zvrátil pokrok, ktorý Chorvátsko dosiahlo pri zlepšovaní stability svojho finančného sektora.

(28) Kľúčom k zabezpečeniu oživenia po odznení krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a k dosiahnutiu efektívneho, zodpovedného a transparentného prideľovania a rozdeľovania finančných prostriedkov a zdrojov je nepretržité úsilie o posilnenie rámca na predchádzanie korupcii a jej postihovanie. Napriek čiastočnému vykonaniu viacerých akčných plánov sú korupcia a konflikt záujmov v podnikateľskej sfére rozšíreným fenoménom. Aby sa zabezpečilo transparentné a efektívne využívanie verejných zdrojov, treba vyvinúť ďalšie úsilie na posilnenie rámca na predchádzanie korupcii a jej postihovanie. Účinnejšie nástroje na predchádzanie korupcii a jej postihovanie chýbajú najmä na miestnej úrovni. Pretrváva potreba posilniť mechanizmy dohľadu nad miestnymi úradníkmi a nominantami do miestnych verejných spoločností, ako aj potreba zabezpečiť, aby komisia pre konflikt záujmov mohla plniť svoju základnú preventívnu úlohu. Očakáva sa, že iniciatívy na zvýšenie transparentnosti, napríklad zverejňovanie majetku sudcov a prokurátorov, sa začnú realizovať v roku 2020.

(29) Európsky semester poskytuje rámec pre nepretržitú koordináciu hospodárskych politík a politík zamestnanosti v Únii, ktorá môže prispieť k udržateľnému hospodárstvu. Členské štáty vo svojich národných programoch reforiem na rok 2020 zhodnotili pokrok v dosahovaní cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja. Zabezpečením plného vykonávania ďalej uvedených odporúčaní Chorvátsko prispeje k pokroku pri dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja a k spoločnému úsiliu, ktorým je zabezpečenie konkurencieschopnej udržateľnosti v Únii.

(30) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra na rok 2020 komplexnú analýzu hospodárskej politiky Chorvátska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2020. Zároveň posúdila konvergenčný program na rok 2020, národný program reforiem na rok 2020 a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Chorvátsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Chorvátsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami Únie vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych

záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni Únie do budúceho vnútroštátneho rozhodovania.

(31) Rada na základe uvedeného posúdenia preskúmala konvergenčný program na rok 2020 a jej stanovisko[8] je zohľadnené najmä v odporúčaní 1.

(32) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem na rok 2020 a konvergenčný program na rok 2020. V týchto odporúčaniach sa zohľadňuje potreba riešiť pandémiu a uľahčiť oživenie hospodárstva, čo sú prvé kroky potrebné na to, aby sa mohlo pristúpiť k úprave nerovnováh. Odporúčania, ktoré sa priamo týkajú makroekonomických nerovnováh, ktoré Komisia identifikovala na základe článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011, sú zohľadnené v odporúčaniach 1, 2, 3 a 4,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Chorvátsko v rokoch 2020 a 2021 prijalo opatrenia s cieľom:

1. V súlade so všeobecnou únikovou doložkou prijať všetky potrebné opatrenia na účinné riešenie pandémie, posilnenie hospodárstva a podporu následného oživenia. Keď to hospodárske podmienky umožnia, realizovať fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní miery investícií. Posilniť odolnosť systému zdravotnej starostlivosti. Podporovať vyvážené geografické rozmiestnenie zdravotníckych pracovníkov a zariadení, užšiu spoluprácu medzi všetkými úrovňami správy a investície do elektronického zdravotníctva.

2. Posilniť opatrenia a inštitúcie trhu práce a zlepšiť primeranosť dávok v nezamestnanosti a systémov minimálneho príjmu. Rozšíriť prístup k digitálnej infraštruktúre a službám. Podporovať získavanie zručností.

3. Zachovať opatrenia na zabezpečenie likvidity pre malé a stredné podniky a samostatne zárobkovo činné osoby. Ďalej znižovať parafiškálne poplatky a obmedzenia, ktoré sú súčasťou regulácie trhu s tovarom a službami. Čím skôr realizovať pripravené verejné investičné projekty a podporiť investície súkromného sektora, aby sa podporilo oživenie hospodárstva. Zamerať investície na ekologickú a digitálnu transformáciu, najmä na environmentálnu infraštruktúru, udržateľnú mestskú a železničnú dopravu, čistú a efektívnu výrobu a využívanie energie a vysokorýchlostné širokopásmové pripojenie.

4. Posilniť kapacitu a efektívnosť verejnej správy v oblasti navrhovania a vykonávania verejných projektov a politík na ústrednej a miestnej úrovni. Zvýšiť efektívnosť justičného systému

V Bruseli

Za Radu
predseda

[8] Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.